

11. Η ΔΙΑΘΗΚΗ

ΕΔΑΦΙΟ ΜΝΗΜΗΣ: «Ιδού, έρχονται ημέραι, λέγει Κύριος, και θέλω κάμει προς τον οίκον Ισραήλ, και προς τον οίκον Ιούδα, διαθήκην νέαν.» Ιερεμίας 31/λα' 31.

Για τη μελέτη αυτής της εβδομάδας, διαβάστε: Γέν. 9/θ' 1-17, 12/ιβ' 1-3, Γαλ. 3/γ' 6-9, 15-18, Έξ. 24/κδ', Ιερ. 31/λα' 31-34, Α' Κορ. 11/ια' 24-26.

Αν και η Αγία Γραφή αναφέρεται σε «διαθήκες» στον πληθυντικό αριθμό (Ρωμ. 9/θ' 4, Γαλ. 4/δ' 24), υπάρχει μία μόνο διαθήκη, η διαθήκη της χάριτος, όπου ο Θεός παραχωρεί τη σωτηρία στους αμαρτωλούς που την επικαλούνται με πίστη. Ο πληθυντικός αριθμός, «διαθήκες», είναι λόγω των διαφόρων τρόπων που επαναδιατύπωσε ο Θεός την υπόσχεση της διαθήκης για να καλύψει τις ανάγκες του λαού Του, αναλόγως των συνθηκών.

Είτε όμως πρόκειται για την διαθήκη με τον Αδάμ (Γέν. 3/γ' 15), είτε την διαθήκη με τον Αβραάμ (Γέν. 12/ιβ' 1-3, Γαλ. 3/γ' 6-9), τη διαθήκη στο Σινά (Έξ. 20/κ' 2), τη διαθήκη με τον Δαβίδ (Ιεζ. 37/λζ' 24-27) ή την Νέα Διαθήκη (Ιερ. 31/λα' 31-33), η ιδέα είναι η ίδια. Η σωτηρία που προσφέρει ο Θεός είναι δώρο – που δεν μας αξίζει και ούτε μπορούμε να κερδίσουμε, αλλά μπορούμε να αποκτήσουμε μόνο μέσω της πίστης και της υπακοής μας.

Η πρώτη αναφορά στη Νέα Διαθήκη βρίσκεται στον Ιερεμία, στα πλαίσια της επιστροφής του Ισραήλ από την εξορία και των ευλογιών που θα τους χορηγούσε ο Θεός. Ακόμη και εν μέσω καταστροφής και προβλημάτων, ο Κύριος πλησιάζει τον παραστρατημένο λαό Του και του προσφέρει ελπίδα και αποκατάσταση.

Η ΔΙΑΘΗΚΗ ΤΟΥ ΘΕΟΥ ΜΕ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ

Όλοι γνωρίζουμε πόσο ανήθικος είναι ο κόσμος μας σήμερα, και παρόλα αυτά ο Θεός μακροθυμεί για εμάς. Επομένως, μπορούμε να φανταστούμε πόσο ανήθικος ήταν ο κόσμος πριν τον Κατακλισμό για να θέλει ο Θεός να καταστρέψει τα πάντα. «Ο Θεός είχε δώσει τις εντολές Του για κανόνα της ζωής, αλλά ο νόμος Του παραβιάστηκε, και το αποτέλεσμα ήταν η κάθε είδους αμαρτία. Η αμαρτία των ανθρώπων ήταν κατάφωρη και προκλητική, η δικαιοσύνη ποδοπατήθηκε και οι κραυγές των καταδυναστευομένων έφθναν στα ουράνια.» Ε. Χουάιτ, Π.Π. σ. 75.

Διαβάστε Γέν. 9/θ' 1-17. Τι διαθήκη γίνεται μεταξύ του Θεού και των ανθρώπων, και πώς αντανακλάται σ' αυτήν η χάρη του Θεού προς τη δημιουργία;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Η διαθήκη που έκανε ο Θεός με το Νώε έχει πιο παγκόσμιο χαρακτήρα σε σχέση με τις υπόλοιπες βιβλικές διαθήκες, μιας και περιλαμβάνει όλους τους ανθρώπους, καθώς και όλα τα ζώα και τα φυτά (Γέν. 9/θ'12). Επίσης, αυτή ήταν μία μονομερής συμφωνία: Ο Κύριος δεν ζητάει τίποτε, υπόσχεται μόνο πως δεν θα καταστρέψει ξανά τη γη με νερό. Σε αντίθεση με τις άλλες διαθήκες, δεν υπάρχουν όροι.

Ο Θεός στη συνέχεια επικυρώνει τη διαθήκη Του με ένα ορατό σημείο, ένα ουράνιο τόξο, το οποίο συμβολίζει την υπόσχεση της διαθήκης ότι η γη δεν θα καταστραφεί ξανά με νερό. Έτσι, κάθε φορά που βλέπουμε ένα ουράνιο τόξο, το γεγονός ότι μπορούμε ακούμε να το δούμε, επικυρώνει την υπόσχεση της αρχαίας αυτής διαθήκης. Μέσα σε έναν κόσμο αμαρτίας όπου επικρατεί το κακό, έχουμε τη χαρά να δούμε την ομορφιά ενός ουράνιου τόξου – το σημείο της χάρης του Θεού προς όλον τον κόσμο. Κοιτάζοντάς το μπορούμε να αντλήσουμε ελπίδα, όχι μόνο από την ομορφιά του, αλλά επειδή ξέρουμε ότι είναι ένα μήνυμα αγάπης από τον Θεό προς τον εξαθλιωμένο πλανήτη μας.

ΣΚΕΨΗ: Σύμφωνα με τις πληροφορίες που μας δίνει η Αγία Γραφή, πώς μπορεί το ουράνιο τόξο να μας φέρει πιο κοντά στον Θεό;

Δευτέρα 7 Δεκεμβρίου

Η ΔΙΑΘΗΚΗ ΜΕ ΤΟΝ ΑΒΡΑΑΜ

Διαβάστε Γέν. 12/ιβ' 1-3, 15/ιε' 1-5, 17/ιζ' 1-14. Ποια ήταν η πρόθεση του Κυρίου μέσω της διαθήκης που έκανε με τον Αβραάμ;

.....

.....

.....

.....

.....

Η Αβραμιαία διαθήκη της χάρης είναι θεμελιώδης στην ιστορία της σωτηρίας. Γι' αυτό και ο Παύλος τη χρησιμοποίησε για να εξηγήσει το σχέδιο της σωτηρίας που εκπληρώθηκε με τον Ιησού.

Διαβάστε Γαλ. 3/γ' 6-9, 15-18. Πώς συνδέει ο Παύλος την Αβραμιαία διαθήκη με τον Ιησού και την σωτηρία μέσω της πίστης;

.....

.....

.....

.....

.....

Μέσω του σπέρματος του Αβραάμ –δεν αναφέρεται στους πολυάριθμους απογόνους αλλά μόνο στον Ιησού (δείτε Γαλ. 3/γ' 16), ο Θεός θα ευλογούσε όλον τον κόσμο. Όλοι εκείνοι που, μέσω της πίστης στον Χριστό (Γαλ. 3/γ' 29), θα ήταν μέρος του σπέρματος του Αβραάμ, θα έβλεπαν πως ο Θεός του Αβραάμ θα μπορούσε να γίνει και δικός τους Θεός. Ο Αβραάμ «επίστευσεν εις τον Θεόν, και ελογίσθη εις αυτόν εις δικαιοσύνην» (Γαλ. 3/γ' 6). Ο Αβραάμ δεν σώθηκε βάση των έργων του, αλλά όπως και ο ληστής στο σταυρό, βάση της σώζουσας χάρης του Θεού που φέρνει σωτηρία. Ο Αβραάμ εκπλήρωσε την υπόσχεση της διαθήκης. Με την υπακοή του εκδήλωσε την πίστη που είχε στην υπόσχεση της σωτηρίας. Δεν τον δικαίωσαν το έργο του, αντιθέτως έδειξαν ότι ήταν ήδη δικαιωμένος. Αυτή είναι η έννοια της διαθήκης, η οποία εκφράζεται μέσα από μία ζωή πίστης (δείτε Ρωμ. 4/δ' 1-3).

ΣΚΕΨΗ: Μείνετε στην μεγάλη αλήθεια ότι η ελπίδα μας για σωτηρία έρχεται από την δικαιοσύνη του Ιησού που μας απονέμεται μέσω πίστης. Τι ελπίδα και χαρά μπορούμε να λάβουμε από αυτήν την υπέροχη πρόνοια που γίνεται για εμάς;

.....

.....

.....

Η ΔΙΑΘΗΚΗ ΣΤΟ ΣΙΝΑ

Πώς έγινε η διαθήκη μεταξύ του λαού Ισραήλ και του Θεού στο όρος Σινά; (Εξ. 24/κδ').

.....

.....

.....

.....

Ο Μωυσής μαζί με κάποιους αρχηγούς πήγαν στο όρος Σινά. Σ' αυτούς συμπεριλαμβάνονταν ο Ααρών με τους δύο γιούς του που αντιπροσώπευαν το ιερατείο, οι 70 πρεσβύτεροι, και αρχηγοί που αντιπροσώπευαν τον λαό. Οι άνδρες που συνόδευσαν τον Μωυσή έπρεπε να μείνουν μακριά, ενώ στον Μωυσή επιτράπηκε να πλησιάσει στην παρουσία του Θεού. Αργότερα, ο Μωυσής επικύρωσε τη διαθήκη με όλο το έθνος. Διακήρυξε όλα όσα του είχε πει ο Θεός, και ο λαός απάντησε ως εξής: «Πάντας τους λόγους, τους οποίους ελάλησεν ο Κύριος, θέλομεν κάμει.» (Εξ. 24/κδ' 3). Φυσικά, όπως ξέρουμε από την ιστορία αλλά και από τη δική μας εμπειρία, άλλο είναι το να ισχυρίζεσαι ότι θα υπακούσεις, και άλλο το να προχωράς με πίστη και να παραδίνεσαι στην Θεϊκή δύναμη να σου δώσει τη χάρη να κάνεις αυτό που υποσχέθηκες.

Διαβάστε Εβρ. 4/δ' 2. Πώς αυτό το εδάφιο εξηγεί την αποτυχία του Ισραήλ; Πώς μπορούμε να αποφύγουμε το ίδιο λάθος;

.....

.....

.....

.....

Μόνο μέσω πίστης και στηριζόμενοι στις υποσχέσεις μπορούμε να είμαστε υπάκουοι – μία υπακοή που φαίνεται με την αφοσίωση στο νόμο του Θεού. Την εποχή του Μωυσή, η υπακοή στο νόμο δεν ήταν αντίθετη προς την αιώνια διαθήκη, όπως δεν είναι αντίθετη και στην δική μας εποχή. Συνήθως ο νόμος και οι διαθήκες παρεξηγούνται από την κακή ερμηνεία των γραπτών του Παύλου, ο οποίος απευθυνόταν στους Ιουδαϊζοντες αντιπάλους του. Αυτοί ισχυριζόνταν πως η υπακοή στο νόμο έχει τον καίριο ρόλο στην πίστη (σωτηρία), ενώ ο Παύλος ισχυριζόταν πως ο Χριστός και η δικαιοσύνη Του έχουν τον βασικό ρόλο.

ΣΚΕΨΗ: Πόσες φορές δεν έχουμε πει, «Ό,τι μου είπε ο Κύριος θα το κάνω» αλλά στο τέλος δεν μπορέσαμε να το πράξουμε; Πώς αυτή η δυσάρεστη πραγματικότητα δίνει περισσότερη αξία στην υπόσχεση της χάρης; Τι ελπίδα θα είχαμε χωρίς αυτήν;

Η ΝΕΑ ΔΙΑΘΗΚΗ: ΜΕΡΟΣ Α'

Διαβάστε Ιερ. 31/λα' 31-34. Ποια η σημασία αυτών των εδαφίων τόσο για εκείνη την εποχή όσο και για τη δική μας;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ο Ιερεμίας είπε αυτά τα λόγια όταν ο λαός βρισκόταν με μέσω μεγάλης κρίσης: οι Βαβυλώνιοι είχαν εισβάλλει και το έθνος απειλούταν με ολοκληρωτικό αφανισμό. Και πάλι, ο Κύριος τους έδωσε ελπίδα, την υπόσχεση ότι αυτό δεν θα ήταν το τέλος και ότι θα είχαν μία ακόμη ευκαιρία να ευημερήσουν στην παρουσία Του.

Επομένως, η πρώτη υπόσχεση της «νέας διαθήκης» που βρίσκουμε στην Αγία Γραφή δίνεται στα πλαίσια της επικείμενης επιστροφής των Ισραηλιτών από την εξορία, και της ευλογίας που ο Θεός θα τους δώσει με την επιστροφή τους. Όπως η αθέτηση της διαθήκης του Σινά (Ιερ. 31/λα' 32) τους οδήγησε στην εξορία, έτσι και η νέα διαθήκη (εδ. 33) θα διατηρούσε τους ίδιους και την ελπίδα τους για το μέλλον. Η νέα διαθήκη θα περιλάμβανε τον ίδιο νόμο με την διαθήκη στο Σινά – τις Δέκα Εντολές – μόνο που αυτή τη φορά δεν θα ήταν γραμμένος σε λίθινες πλάκες αλλά στην καρδιά τους, εκεί που πάντα έπρεπε να είναι.

«Ο ίδιος νόμος που είχε χαραχθεί επάνω στις λίθινες πλάκες, γράφεται από το Άγιο Πνεύμα επάνω στις πλάκες της καρδιάς. Αντί να προσπαθούμε να συστήσουμε τη δική μας δικαιοσύνη, δεχόμαστε τη δικαιοσύνη του Χριστού. Το αίμα Του εξιλεώνει τις αμαρτίες μας. Η υπακοή Του γίνεται αποδεκτή για λογαριασμό μας. Τότε η καρδιά, ανανεωμένη από το Άγιο Πνεύμα, θα παράγει τους 'καρπούς τους Πνεύματος'. Με τη χάρη του Χριστού θα ζούμε υπακούοντας στο νόμο του Θεού που είναι γραμμένος στις καρδιές μας. Έχοντας το Πνεύμα του Χριστού θα βαδίζουμε όπως Εκείνος βάδισε.» Ε. Χουάιτ, Π.Π. σ. 353.

Με τη νέα διαθήκη, οι αμαρτίες τους θα συγχωρούνταν, θα γνώριζαν πιο άμεσα τον Κύριο και θα υπάκουαν στο νόμο Του μέσω της δύναμης του Αγίου Πνεύματος που θα εργαζόταν μέσα τους. Η σωτηρία ανέκαθεν ήταν μέσω της πίστης – μίας πίστης που εκδηλώνει τους «καρπούς του Πνεύματος».

Πέμπτη 10 Δεκεμβρίου

Η ΝΕΑ ΔΙΑΘΗΚΗ: ΜΕΡΟΣ Β΄

Η προφητεία του Ιερεμιά για τη νέα διαθήκη έχει διπλή εφαρμογή: Πρώτον, ο Ισραήλ επιστρέφει στον Θεό ο Οποίος φροντίζει για την επιστροφή στη γη τους. Δεύτερον, γίνεται αναφορά στο Μεσσιανικό έργο του Ιησού που με τον θάνατό Του επικύρωσε τη διαθήκη και άλλαξε τη σχέση μεταξύ Θεού και ανθρώπων. Με τη νέα διαθήκη βλέπουμε καθαρά το σχέδιο της σωτηρίας, το οποίο προηγουμένως φαινόταν μέσα από τύπους και σκιές (Εβρ. 10/ι' 1)

Διαβάστε Λουκά 22/κβ' 20 και Α' Κορ. 11/ια' 24-26. Πώς συνδέονται αυτά τα εδάφια με την προφητεία του Ιερεμιά;

.....
.....

Το σταυρωμένο σώμα και το αίμα του Χριστού αποκαλύπτονται στην Παλαιά Διαθήκη στη θυσία του Πασχαλινού αρνιού. Στην Καινή Διαθήκη, το αίμα του Χριστού που χύθηκε στο σταυρό, συμβολίζεται από το χυμό του σταφυλιού. Το έργο του Χριστού δεν ξεκινά στην Καινή Διαθήκη, συμπεριλαμβάνεται εξίσου στην Παλαιά, και μέσα από τη Θεία Κοινωνία μπορούμε να δούμε το έργο Του σε όλη την ιστορία της σωτηρίας. Ο άρτος και ο οίνος (ο χυμός σταφυλιού) είναι η σύνοψη της ιστορίας της σωτηρίας. Αν και πρόκειται για σύμβολα, μέσα από αυτά μπορούμε να καταλάβουμε το θαυμάσιο έργο που έκανε ο Θεός για εμάς.

Η Θεία Κοινωνία δεν δείχνει μόνο τον θάνατο του Χριστού, αλλά και την επιστροφή Του, η οποία δεν θα είχε νόημα χωρίς τη θυσία Του. Εξάλλου, σε τι θα ωφελούσε η πρώτη έλευση του Χριστού εάν δεν υπήρχε η δεύτερη με την ανάσταση των νεκρών; (Α' Θεσ. 4/δ' 16, Α' Κορ. 15/ιε' 12-18.) Ο Ιησούς έκανε τον συσχετισμό όταν είπε, «Σας λέγω δε, ότι δεν θέλω πείν εις το εξής εκ τούτου του γεννήματος της αμπέλου, έως της ημέρας εκείνης, όταν πίνω αυτό νέον μεθ' υμών εν τη βασιλεία του Πατρός μου» (Ματθ. 26/κς' 29). Αναμφίβολα, η πρώτη έλευση του Χριστού είναι άμεσα συνδεδεμένη με την δεύτερη έλευσή Του. Η πρώτη βρίσκει την απόλυτη εκπλήρωσή της στη δεύτερη.

ΣΚΕΨΗ: Την επόμενη φορά που θα λάβετε Θεία Κοινωνία σκεφτείτε την δήλωση του Χριστού ότι δεν θα πειν από του «γεννήματος της αμπέλου» μέχρι τη βασιλεία του Θεού. Πώς σας κάνει αυτό να αισθάνεστε; Τι δείχνει για τη στενή σχέση που επιζητά ο Χριστός να αποκτήσει μαζί σας;

.....
.....

ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΜΕΛΕΤΗ:

«Στον ουρανό ένα ομοίωμα τόξου της ίριδας περιβάλλει το θεϊκό θρόνο σχηματίζοντας αψίδα επάνω από το κεφάλι του Χριστού. Ο προφήτης λέει: 'Ως η θέα του τόξου, του γινομένου εν τη νεφέλη εν ημέρα βροχής, ούτως ήτο η θέα της λάμπειως κύκλω. Αύτη ήτο η θέα του ομοιώματος της δόξης του Κυρίου.' Και ο Ιωάννης ο αποκαλυπτής δηλώνει: 'Ιδού, θρόνος έκειτο εν τω ουρανώ, και επί του θρόνου ήτο τις καθήμενος... και ήτο ίρις κύκλω του θρόνου, ομοία την θέαν με σμάραγδον.' (Ιεζ. 1/α' 28, Αποκ. 4/δ' 2,3). Όταν οι άνθρωποι με τη μεγάλη παρανομία τους προκαλούν τη θεία δίκη, ο Σωτήρας, μεσιτεύοντας στον Πατέρα για το καλό του ανθρώπου, δείχνει το τόξο της ίριδας που περιβάλλει το θρόνο, ακριβώς επάνω από το κεφάλι Του, σας δείγμα της ευσπλαχνίας του Θεού προς το μετανοούντα αμαρτωλό.

Δίνοντας στο Νώε τη διαβεβαίωση αναφορικά με τον κατακλυσμό, ο ίδιος ο Θεός τη συνέδεσε με μία από τις πολυτιμότερες υποσχέσεις της σπλαχνικότητάς Του: 'Καθώς ώμοσα ότι τα ύδατα του Νώε δεν θέλουσιν επέλθει πλέον επί την γην, ούτως ώμοσα ότι δεν θέλω θυμωθή πλέον κατά σου, ουδέ σε ελέγξει.' (Ησ. 54:9).» Ε. Χουάιτ, Π.Π. σ. 89.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΣΥΖΗΤΗΣΗ:

1. Δείτε τη σημαντική σχέση μεταξύ πίστης και έργων στο σχέδιο της σωτηρίας. Ποιος είναι ο ρόλος της πίστης, ποιος είναι ο ρόλος των έργων και πώς σχετίζονται με την Χριστιανική εμπειρία;
2. Ποια είναι η έννοια του να χαρακτηί ο νόμος στην καρδιά μας; Πώς αυτή η ιδέα δείχνει στην αιώνια ισχύ του νόμου ακόμη και με τη νέα διαθήκη;